

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЯКОСТІ ОСВІТИ УКРАЇНИ

ВЕБІНАР

«Зовнішня та внутрішня системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти»

**Директор департаменту інституційного аудиту
Державної служби якості освіти України**

Юрій Вергун

РАНІШЕ:

Система в цілому не була зорієнтована на забезпечення якості освіти (відсутність відповідних понять у законодавстві).

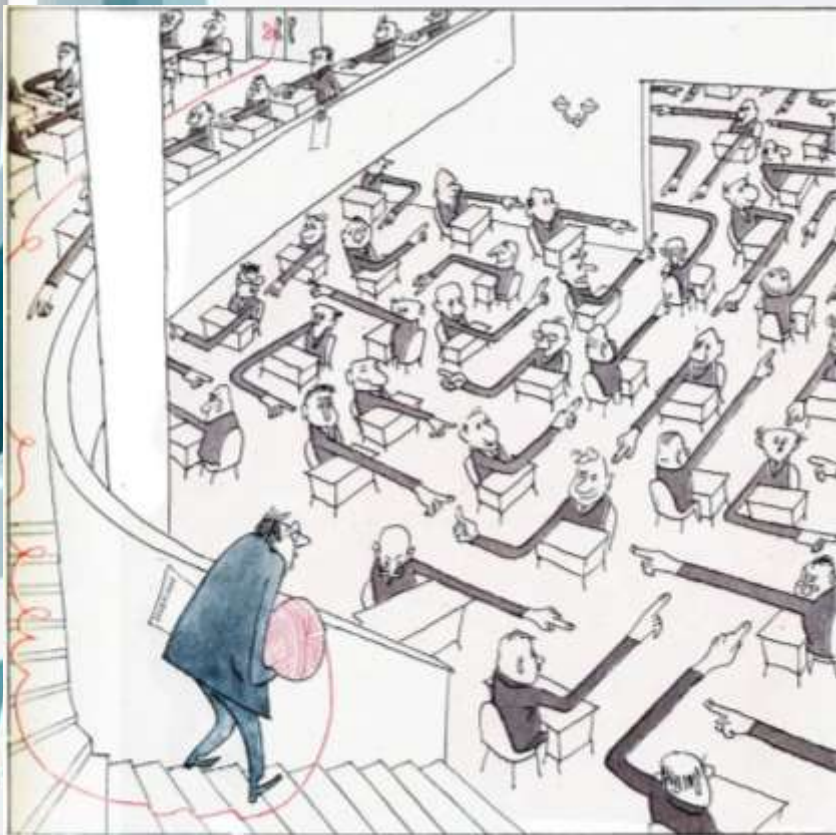

Державний нагляд (контроль) у сфері освіти:

- спрямований лише на виявлення порушень;
- діяльність закладів освіти реально не оцінювалася;
- дублювання повноважень центральних і місцевих органів управління освітою;
- державна атестація – формальна процедура, нерідко з корупційною складовою;
- відсутність цілісної системи планування, аналізу результатів заходів державного нагляду (контролю) та самооцінювання закладів освіти для прийняття ефективних управлінських рішень

РАНІШЕ:

Функціонувала замкнута система із жорсткою управлінською вертикаллю, що не могла адекватно реагувати на виклики часу та забезпечити постійне підвищення якості освіти

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ

Від формальних перевірок до оцінювання процесів

Підтримка шкіл через надання рекомендацій щодо функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти та інституційний аудит

Пошук, узагальнення та поширення успішних практик

Неперервне вдосконалення роботи Служби

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

**Допомога і підтримка закладам освіти,
учасникам освітнього процесу**

Рекомендації

закладам освіти щодо формування
та розбудови внутрішньої системи
забезпечення якості освіти

Експертиза та затвердження

освітніх програм, що не є типовими

Захист прав

учасників освітнього процесу (учнів,
батьків, вчителів)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ЯКОСТІ ОСБИТ

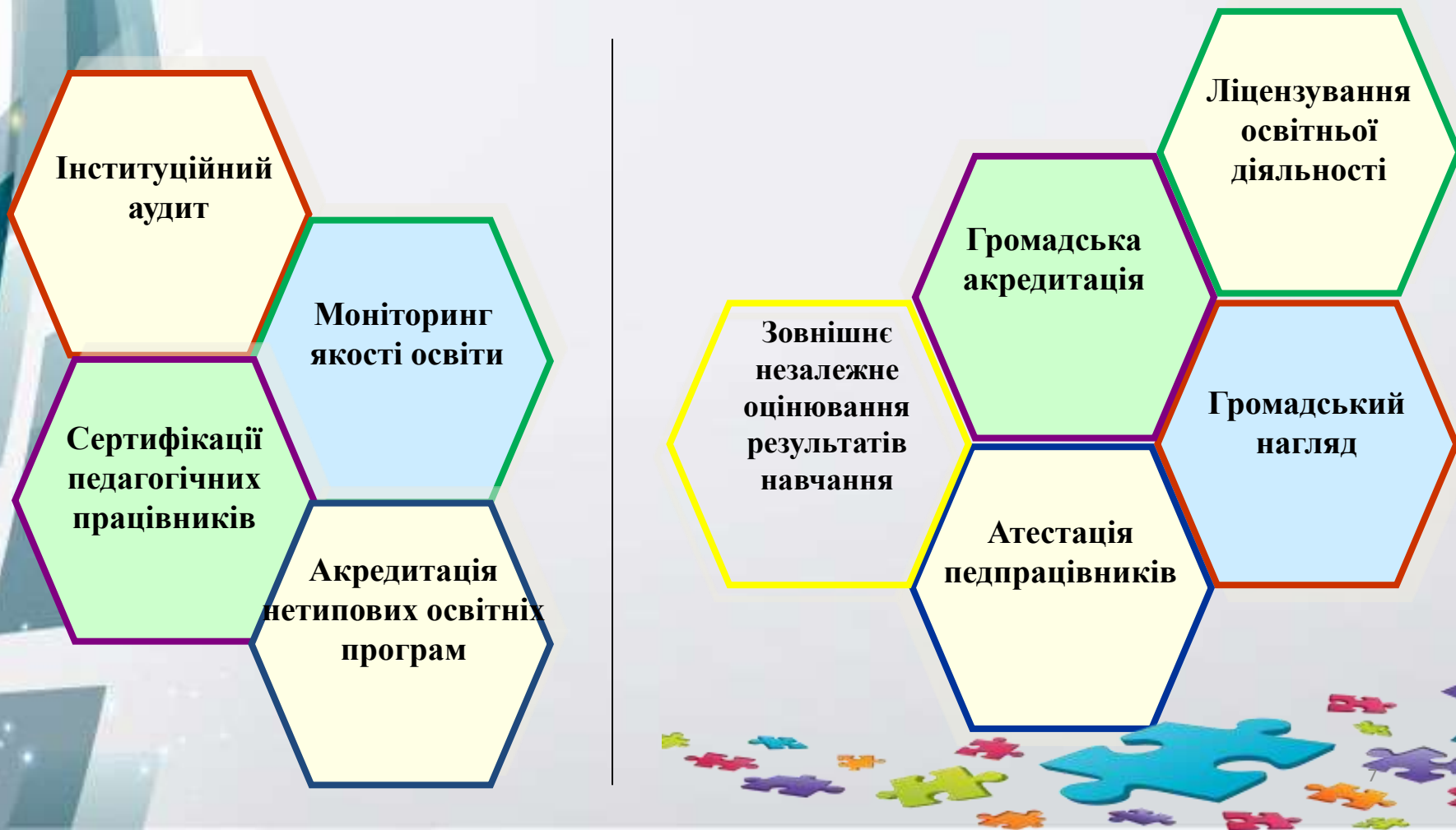

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЯКОСТІ ОСВІТИ УКРАЇНИ

СКЛАДОВІ СИСТЕМИ ЗОВНІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Державна служба якості освіти України

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Методичні рекомендації щодо організації та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти

СТАНДАРТИ – це певні настанови, поради закладам загальної середньої освіти щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

РЕКОМЕНДАЦІЇ – формалізований опис стандартів та пропозиції для визначення можливих дій закладу освіти щодо створення і функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, її окремих компонентів.

КРИТЕРІЇ – мірило, інструмент для оцінювання внутрішньої системи забезпечення якості освіти та її окремих компонентів.

«СТАНДАРТИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ»

Можуть використовуватися усіма закладами загальної середньої освіти незалежно від типів і форм власності.

Охоплюють ключові аспекти основних заходів, спрямованих на налагодження та постійне вдосконалення процесів у закладах загальної середньої освіти для забезпечення ними якості освітньої діяльності та якості освіти.

Не є жорсткими приписами та не обмежують автономію закладів освіти. Це певні орієнтири для вибору закладами загальної середньої освіти власних траєкторій (шляхів) успішного розвитку задля забезпечення високої якості освіти.

ОСНОВНІ ЗАХОДИ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯ ЕКСПЕРТІВ, КЕРІВНИКІВ ШКІЛ ТА ВЧИТЕЛІВ ДО НАПРАЦЮВАННЯ «СТАНДАРТІВ ТА РЕКОМЕНДАЦІЙ» У 2018 РОЦІ

- ✓ **Стратегічна сесія Державної служби якості освіти - березень, 120 учасників**
- ✓ **Стратегічна сесія Державної служби якості освіти - жовтень, 100 учасників м. Київ, 48 - Суми, Львів, Краматорськ, Херсон**
- ✓ **Фокус-групи під час курсів підвищення кваліфікації ІШПО, Київський університет ім. Бориса Грінченка (липень-вересень), заступники директорів та педагоги, 40 учасників**
- ✓ **Національна (не)конференція шкільних педагогів ЕдКемп (липень), 56 учасників на сесії**
- ✓ **Освітній форум (серпнева педагогічна конференція), Ніжин (серпень), 40 учасників**
- ✓ **Міні-Едкемп Київ (школа № 148) (листопад), 204 учасники**

ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ МОЖЕ ВКЛЮЧАТИ:

стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;

систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;

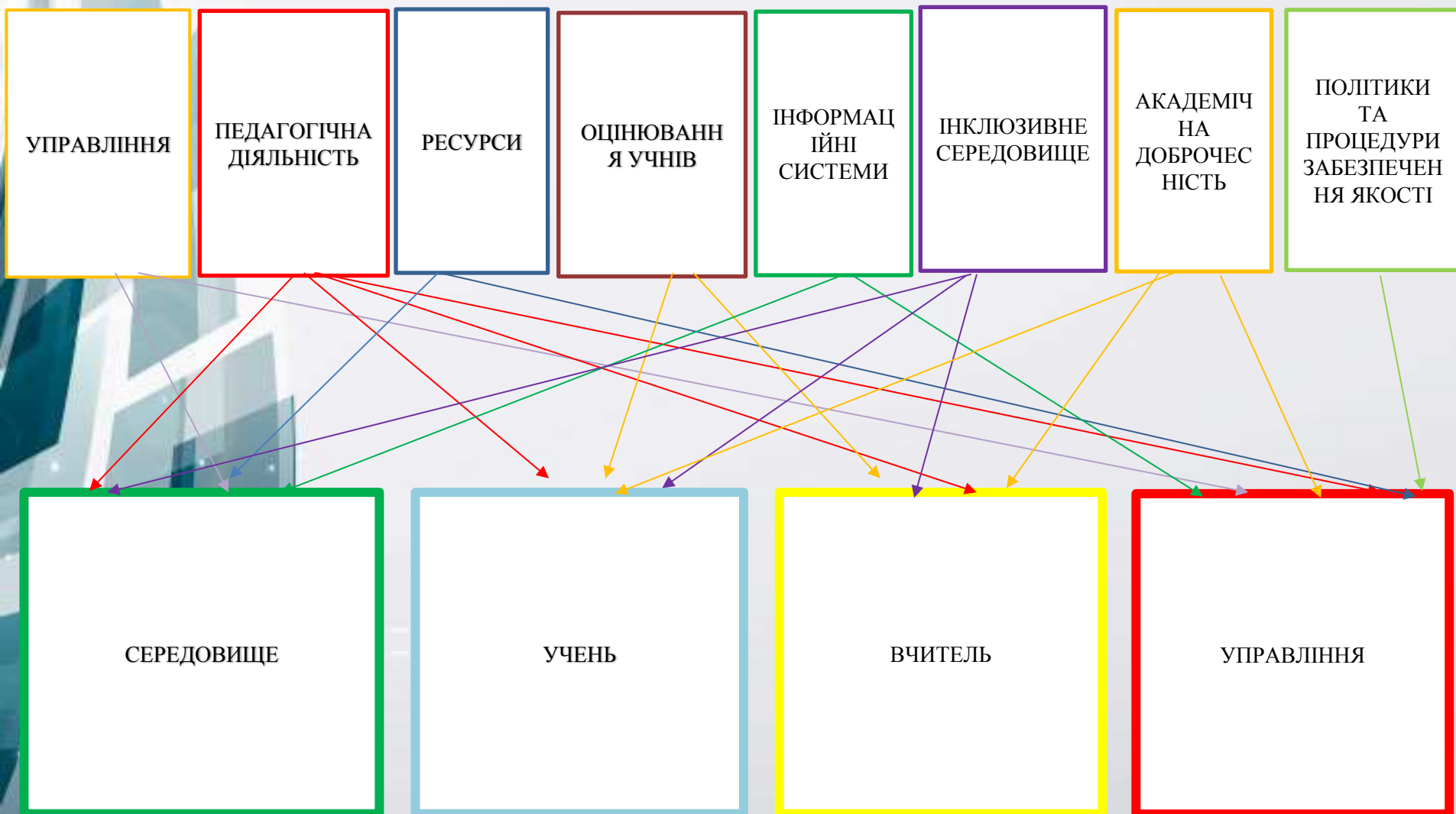
оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;

оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників;

оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;

забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;

забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;

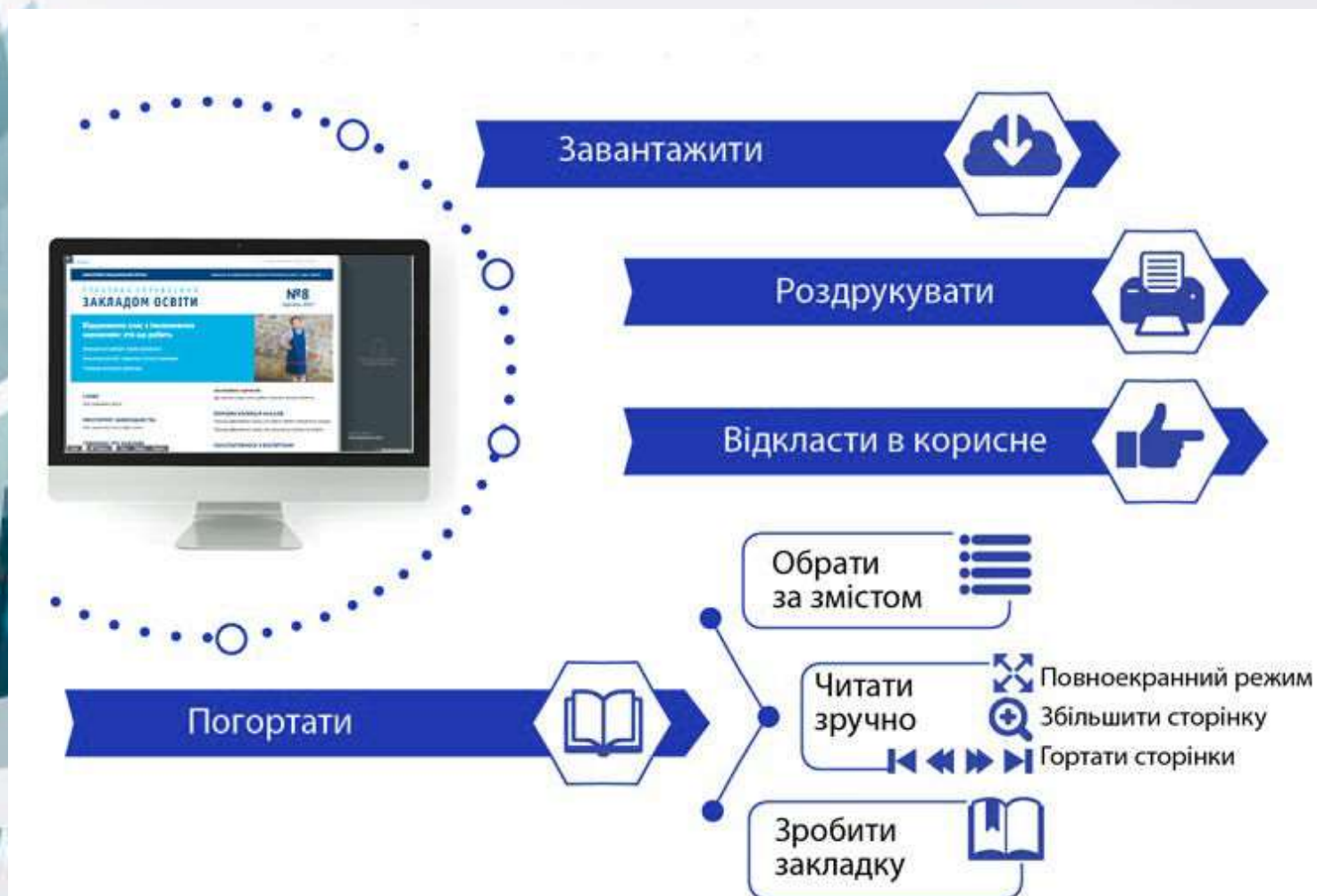

Сфера «Освітнє середовище»

Сфера дії	Стандарт	Рекомендації	Критерії
Освітнє середовище	6.6.1. Заклад загальної середньої освіти створює і дбає про безпечне освітнє середовище для усіх учасників освітнього процесу, вільне від психологічного та фізичного	У закладі освіти повинні бути забезпечені безпечні та нешкідливі умови навчання, виховання і праці, а також позитивний мікроклімат, як результат толерантної міжособистісної взаємодії. Планування і дизайн освітнього простору закладу, обладнання навчальних приміщень мають запобігати травмуванню учасників освітнього процесу. Учні та працівники закладу повинні знати і дотримуватися вимог нормативних документів щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки. Компетентності щодо екологічної грамотності і здорового способу життя формуються під час викладання навчальних дисциплін та позаурочної роботи через надання учням навичок розуміння і раціонального використання природних ресурсів, розвідання ролі	6.6.1. У закладі освіти забезпечені безпечні та нешкідливі умови навчання, виховання і праці.
			6.6.2. Учасники освітнього процесу знають та дотримуються вимог нормативних документів щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки.
			6.6.3. У закладі освіти відсутні випадки травматизму учасників освітнього процесу.
			6.6.4. У разі наявності фактів травматизму під час освітнього процесу вживаються належні заходи реагування.
			6.6.5. У закладі створено систему роботи щодо охорони життя і здоров'я здобувачів освіти, формування у них засад здорового способу життя, свідомого ставлення до свого здоров'я та

Практика управління закладом освіти

З питань передплати телефонуйте:
0 800 212 012
(безплатно для всіх номерів)
або скористайтеся
формою [онлайн оплати](#).

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

СТАНДАРТИ І РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ФУНКЦІОНУВАННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ІНСТИТУЦІЙНИЙ АУДИТ

КОМПЛЕКСНА ЗОВНІШНЯ ПЕРЕВІРКА

ОЦІНЮВАННЯ ОСВІТНІХ І УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ

Інституційний аудит

є єдиним плановим заходом державного нагляду (контролю) у сфері загальної середньої освіти, що проводиться один раз на 10 років центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

(стаття 40 Закону України «Про загальну середню освіту»)

Мають бути дотримані вимоги закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»

МЕТА ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ ШКОЛИ:

➤ Підвищення якості освітньої діяльності

➤ Удосконалення внутрішньої системи
забезпечення якості освіти

➤ Приведення освітнього і управлінського
процесів у відповідність до вимог
законодавства (у разі виявлення порушень)

Інституційний аудит: експерти

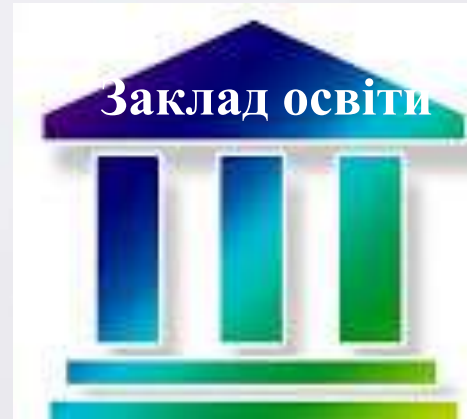
Державна служба
якості освіти України

Експерти

Заклад освіти

Методика зовнішнього оцінювання розробляється на основі рекомендацій щодо організації та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти

1. ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

- створення безпечних і комфортних умов навчання та праці;
- забезпечення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації;
- забезпечення інклюзивного та мотивуючого до навчання освітнього простору.

**Під час інституційного аудиту
оцінюванню підлягають:**

2. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

- наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень;
- використання системи оцінювання, спрямованого на моніторинг навчальних досягнень кожного здобувача освіти;
- спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінки

Під час інституційного аудиту оцінюванню підлягають:

3. ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

- ефективне планування та прогнозування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх технологій, форм організації освітнього процесу та підходів до оцінювання навчальних досягнень із метою формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти;**
- постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників;**
- налагодження партнерських взаємовідносин із здобувачами освіти, їх батьками та іншими законними представниками, працівниками закладу освіти;**
- організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності**

ЕТАПИ ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ

РІВНІ ОЦІНЮВАННЯ

Сфера дії	Перший (високий)	Другий (достатній)	Третій (вимагає покращення)	Четвертий (низький)
Освітнє середовище закладу освіти	У закладі освіти створено безпечні та комфортні умови для навчання і праці. Функціонує ефективна система профілактики нещасних випадків, девіантної та ризикованої поведінки здобувачів освіти. Освітнє середовище закладу освіти є вільним від будь-яких форм насильства та дискримінації. У закладі освіти забезпечено інклюзивний та мотивуючий до	У закладі освіти створено безпечні умови для навчання і праці. Вживаються заходи щодо профілактики нещасних випадків, девіантної та ризикованої поведінки здобувачів освіти. У закладі освіти оперативно й адекватно вживаються заходи реагування на прояви насильства та дискримінації. У закладі освіти в основному забезпечено інклюзивний та мотивуючий до навчання	У закладі освіти в основному створено безпечні умови для навчання і праці. Проте, заклад освіти не приділяє достатньої уваги профілактиці нещасних випадків, девіантної та ризикованої поведінки здобувачів освіти. Заходи реагування на прояви насильства та дискримінації вживаються не систематично. У закладі освіти є недоліки в організації освітнього середовища, які позначаються на якості	У закладі освіти систематично допускаються порушення вимог законодавства у частині забезпечення безпечних умов для навчання і праці. Заходи профілактики нещасних випадків, девіантної та ризикованої поведінки здобувачів освіти є формальними. У закладі освіти мають місце прояви насильства та дискримінації. Мають місце суттєві перепони для забезпечення інклюзивного та мотивуючого до навчання

ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ ВІД ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Інституційний аудит

1. Здійснюється незалежними органами та організаціями

(ДСЯО, її територіальними органами, акредитованими фаховими громадськими об'єднаннями, іншими юридичними особами, які проводили громадську акредитацію закладу освіти), що дає можливість:

- об'єктивно оцінити діяльність закладу освіти;*
- забезпечити дотримання засад державної політики у сфері освіти щодо інституційного відокремлення функцій контролю (нагляду) та функцій забезпечення діяльності закладів освіти*

Державна атестація

1. Проводилася місцевими органами управління освітою, у сфері управління яких перебували заклади освіти, що унеможливлювало об'єктивну оцінку їх діяльності

ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ ВІД ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Інституційний аудит	Державна атестація
2. Використання уніфікованих інструментів та процедур проведення	2. Відсутність чітких вимог до процедур, інструментів та критеріїв для проведення атестаційної експертизи
3. Дієвість, оскільки за результатами проведення надаються висновок про якість: - освітньої діяльності закладу освіти; - внутрішньої систему забезпечення якості освіти; - рекомендації щодо вдосконалення діяльності закладу освіти	3. Надані атестаційною комісією рекомендації лише враховувалися при проведенні перевірки (інспектування) навчального закладу з питань, пов'язаних з навчально-виховною діяльністю

ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ ВІД ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Інституційний аудит

4. Результативність, оскільки у разі виявлення невідповідності освітньої діяльності закладу освіти законодавству та/або ліцензійним умовам орган, який проводить аудит, **визначає строк усунення недоліків та порушень** у роботі закладу освіти, а після його закінчення **проводиться перевірка результатів усунення** відповідних недоліків і порушень. У разі негативних результатів такої перевірки засновнику закладу освіти **можуть бути надані рекомендації щодо зміни керівника закладу освіти, припинення чи реорганізації закладу освіти**

Державна атестація

4. Відсутність дієвих наслідків щодо результатів атестації у частині зміни **керівника закладу освіти**, оскільки згідно з п. 15 Порядку державної атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів **визнання за результатами повторної державної атестації навчального закладу державної або комунальної форм власності неатестованим не були підставою для зміни його керівника** (результати враховувалися лише для реорганізації, перепрофілювання (зміни типу) або ліквідації закладу освіти)

Складові роботи із підготовки нормативно-правового поля для інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти

Порядок проведення інституційного аудиту (наказ МОН)
(офіційно встановлює послідовність дій Служби і закладу освіти)

Методичні рекомендації «Стандарти і рекомендації щодо системи забезпечення якості освіти в закладах загальної середньої освіти (внутрішньої системи забезпечення якості освіти) (наказ МОН)
(по суті розкривають зміст якості освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти та зміст її оцінювання. Мають використовуватися для самооцінювання та для зовнішнього оцінювання під час інституційного аудиту)

Методика оцінювання освітніх і управлінських процесів у закладі загальної середньої освіти (наказ Служби)
(аналітичний інструмент для зовнішнього вимірювання якості освітньої діяльності закладу освіти, досягнення ним поставлених цілей, визначення ефективності (результативності, стійкості) змін, динаміки розвитку)

Інструментарій для забезпечення проведення інституційного аудиту (наказ Служби)
(для оцінювання одного напрямку діяльності передбачено використання трьох джерел інформації, що буде отримуватись за допомогою спеціальних опитувальників (анкет), зокрема, карток спостережень, співбесід, оглядів приміщень тощо. Планується також розроблення уніфікованої форми акта щодо дотримання закладом освіти вимог законодавства та анкети оцінювання закладом освіти роботи експертної групи, вимог до оформлення опитувального аркушу щодо попередньої оцінки діяльності закладу освіти, який заповнюється керівником напередодні, результатів інституційного аудиту тощо)

Рекомендації щодо відображення у щорічних звітах закладу освіти самооцінювання його діяльності (наказ МОН)
(підготовка самоаналізу закладу освіти безпосередньо до інституційного аудиту не планується. Натомість пропонується запровадити самооцінювання відповідно до «стандартів», що відображатиметься у оприлюднених щорічних звітах закладу освіти)

Вимоги щодо залучення експертів (наказ Служби)

Напрями дорожньої карти

**Інституційний розвиток Державної служби
якості освіти**

Внутрішня система забезпечення якості освіти

Зовнішня система забезпечення якості

Дорожня карта з інституційного розвитку Державної служби якості освіти

✓ Формування апарату Державної служби якості освіти

✓ Утворити у 2018 році 25 територіальних органів

✓ Здійснити у 2018 році пілотування з розбудови 6 територіальних органів

✓ Підготовка освітніх експертів для територіальних органів Служби (протягом 2018 – 2019 років)

«Педрада» — портал освітян України

pedrada.com.ua

Практика управління закладом освіти

edirshkoly.mcfr.ua

З питань передплати журналу
звертайтеся за телефоном
0 800 212 012 (безплатно)

Як журнал полегшує роботу

Поради

з адміністративно-господарських,
управлінських, кадрових, фінансових питань

Алгоритми

управлінських дій, підкріплені
зразками документів

Консультації

експертів і відповіді на запитання
читачів

Які є бонуси для передплатників

- Повний доступ до професійного порталу pedrada.com.ua
- Безплатна участь у фахових [вебінарах](#)
- Спеціальна ціна на участь у [семінарах](#)

Що дає електронний формат журналу

Е-книги

Книги спеціально для читачів
електронного журналу

Мобільна версія

Доступ до е-журналу
навіть із мобільного

Калькулятор

Визначення розміру посадового
окладу педагога

Календар

Професійні свята та події,
освітні заходи

Дякую за увагу!